

مجتبی قاسمی

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

ضرورت اصلاح قانون حمایت از فرزندان اثاث

طبق بند «۲» ماده «۱۱۱» قانون مدیریت خدمات کشوری، فرزندان اثاث، مشروط بر آنکه ورثه قانونی باشند، در صورت نداشتن شغل یا شوهر می‌توانند به‌صورت مادام‌العمر از کمک‌هزینه اولاد، بیمه یا مستمری والدین خود استفاده کنند. ابتدا باید توجه داشته باشیم که دو هدف اصلی سیستم‌های مستمری، هموارسازی مصرف و پوشش ریسک برای مشتریان و اعضای خانواده‌های آن‌هاست و بر همین اساس، قوانین مستمری نیز باید در راستای تأمین این اهداف اصلی تدوین شوند. به‌منظور تحلیل دقیق‌تر این بند قانونی اگر دختران را در گروه‌های سنی مختلف در نظر بگیریم، مشخص می‌شود که برخی از دختران مشمولی که در سن کار و ازدواج قرار دارند، چون می‌دانند که یافتن شغل یا ازدواج، آن‌ها را از مستمری محروم خواهد کرد، بنابراین در تلاش‌هایشان برای یافتن شغل یا ازدواج تجدیدنظر می‌کنند. دختران مشمولی هم که شغل یا شوهر دارند در تصمیم خود برای رها کردن شغل یا جدایی از همسرشان دغدغه کمتری خواهند داشت. درواقع با کاهش هزینه‌های طلاق و بیکاری، احتمال طلاق و بیکاری برای این گروه افزایش خواهد یافت. می‌توان دختران مشمولی را نیز تصور کرد که طی یک بازی به‌ظاهر برد-برد از شوهرانشان به‌طور صوری جامی‌شوند تا از این امتیاز استفاده کنند، بنابراین به‌نظر می‌رسد که مکانیسم ایجادشده با این بند قانونی در جهتی خواهد بود که هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی به‌صورت کاهش از ازدواج، کاهش مشارکت در بازار کار، افزایش طلاق و افزایش بازارهای غیررسمی کار را به‌همراه خواهد داشت. سؤال مهم این است که مستمری پرداخت‌شده به این دختران از کدام محل تأمین مالی می‌شود، آیا با عدالت اقتصادی و اجتماعی سازگار است؟ یا توجه به اینکه سیستم‌های مستمری در ایران PAYG هستند، پرداخت‌ها عمدتاً از محل کسورات دریافتی از مشتریان شغال تأمین مالی می‌شود و باری اضافی بر دوش نسل جوان امروز و ناقض عدالت اقتصادی و اجتماعی است. بنابراین با توجه به موارد مطرح‌شده در بالا، اصلاح این قانون یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. اگر دولت قصد حمایت از دختران بدون شغل و ازدواج‌نکرده را دارد، اولاً این حمایت باید تمام دختران ایرانی مشمول را در برگیرد و ثانیاً از محلآمدهای عمومی و در قالب سازمانی دیگر نه صندوق‌های مستمری انجام شود. این حمایت تبعیض‌آمیز از معدودی از این دختران از کانال مستمری، نه تنها هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی بر جامعه تحمیل می‌کند، بلکه عدالت اقتصادی و اجتماعی را نیز نقض می‌کند. در تمام کشورهای جهان حمایت از فرزندان اثاث تا سن مشخصی صورت گرفته و درصدی از مستمری (نه تمام آن) به آن‌ها پرداخت می‌شود تا بتوانند شرایط تأمین مالی خود را از طریق کار یا ازدواج کسب کنند. حمایتی فراتر از این در راستای اهداف هیچ صندوق مستمری نیست.

در آیین اختتامیه رویداد سالمندی و مراقبت مطرح شد

نوآوری به کمک سالمندان ایرانی بیاید

گزارش

رویداد استارت‌آپی «مراقبت و سالمندی»، ۲۳ و ۲۴ خرداد ماه در سازمان مرکزی دانشگاه پیام‌نور برگزار شد. برگزاری این رویداد که با همکاری سازمان نظام پرستاری کشور و دانشگاه پیام‌نور انجام شد، محورهای سالمندی فعال، پویا و موفق، بررسی وضعیت سلامت سالمندان، ورزش و تحرک سالمندان، آسایشگاه‌های مراقبت از سالمندان، خدمات در منزل و بزه سالمندان، سالمند و مدیریت مراقبت، ارتقای سلامت، آموزش و تبعیت از رژیم دارویی، غذایی، ورزشی و توان بخشی سالمندان را به خود اختصاص داده بود. این رویداد با هدف تولید و طراحی وب‌سایت، نرم‌افزار، بازی‌های رایانه‌ای، اپلیکیشن و سامانه‌های هوشمند با رویکرد مراقبت و سالمندی برگزار شد. ۱۷۷ ایده در مرحله اولیه برای شرکت در این رقابت درخواست داده بودند که از بین آن‌ها ۳۰ ایده شایسته شرکت در رقابت شده بودند. آیین اختتامیه این رویداد، ۲۴ خرداد ماه در سازمان مرکزی دانشگاه پیام‌نور با حضور اصغر دالوندی، رئیس کل سازمان نظام پرستاری کشور، محمدرضا زمانی، رئیس دانشگاه پیام‌نور، حمیدرضا احمدیان، مدیرکل نوآوری و حمایت از سرمایه‌گذاری وزارت ارتباطات، محمدعلی کریمی، معاون پژوهش فناوری دانشگاه پیام‌نور و جمعی از هنرمندان، علاقه‌مندان و استارت‌آپ‌ها برگزار شد.

برگزاری اولین رویداد حوزه مراقبت و سالمندی

محمدعلی کریمی در ابتدای برنامه، با اشاره به اینکه حوزه مراقبت و سالمندان، حوزه بسیار پراهمیتی است، ولی تا امروز به‌صورت جدی رویدادی در این حوزه برگزار نشده است، گفت: «این اولین رویداد در حوزه مراقبت و سالمندان است و امیدواریم به‌واسطه برگزاری این رویداد و ادامه این راه، موجب رضایتمندی جامعه سالمندی را فراهم آوریم و اثرات مثبت آن را در کوتاه‌مدت و درازمدت

مشاهده کنیم.» او در صحبت‌هایش اشاره داشت که راه همکاری دانشگاه پیام‌نور و سازمان نظام پرستاری ادامه دارد و با توجه به توانمندی دانشگاه پیام‌نور در حوزه روان‌شناسی، دوره بعدی رویداد مربوط به کودکان خواهد بود.

تاسیس صندوقی برای حمایت از ایده‌های مراقبت محور

رئیس سازمان نظام پرستاری، در اختتامیه این رویداد با اشاره به اینکه در برگزاری این رویداد، افراد و مجموعه‌ها در قالب یک سیمرغ همکاری داشته‌اند، علت برگزاری رویدادی با این عنوان را این‌طور توضیح داد: «با توجه به رشد انفجاری نرخ تولد در اواخر دهه پنجاه و اوایل دهه شصت، همچنین افزایش امید به زندگی با پیشرفت سطح بهداشت و نتایج کاهش میزان مرگ‌ومیر، تا سال ۲۰۳۰، جمعیت ۳۰ درصدی سالمندان را خواهیم داشت. این یعنی از هر سه نفر در جامعه، یک نفر سالمند خواهد بود. کشور باید آمادگی برخورد با این شرایط را داشته باشد، باید دید ما کدام مکان خاص مربوط به سالمندان و نگهداری آن‌ها را داریم؟ آیا سالمندان ما باید زندگی نباتی در دل خانه‌ها برای خود متصور باشند و به‌واسطه تعهد خانواده‌ها در خانه‌ها مانده و از عملکرد مثبت مربوط به دوره زندگی خود محروم باشند؟ اینجاست که نقش آموزش اهمیت خود را نشان می‌دهد.» او در ادامه به رده‌های مختلف سنی سالمندان و نیازهای هر کدام اشاره کرد و بر ضرورت اینکه آموزش برای سالمندی باید از دوران کودکی شروع شود، تأکید کرد و گفت: «سالمندی بخشی از زندگی نیست که در یک مقطع خاص به آن بپردازیم و برای داشتن سالمندی موفق باید از دوران دبستان و حتی قبل از آن اقدام کنیم.» دالوندی در ادامه از تأسیس یک صندوق مشترک با صندوق نوآوری و شکوفایی خبر داد و در رابطه با آن توضیح داد: «این صندوق به منظور حمایت از طرح‌های مراقبت‌محور

ایجاد می‌شود.» او در ادامه بیان کرد: «با تأیید معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، هم‌زمان با این رویداد، اولین شتاب‌دهنده تخصصی مراقبت به سازمان نظام پرستاری داده شد.»

رویکرد حمایتی رایتل از استارت‌آپ‌ها در سال ۹۸

مینا مهرنوش، معاون تجاری خدمات رایتل با اعلام اینکه این شرکت برای سال ۹۸، رویکرد خلق ارزش مشترک را برای خود در نظر گرفته و در همین راستا حمایت از کسب‌وکارهای نوپا را در دستور کار خود قرار داده، گفت: «طبق تجربه ما، در موفقیت استارت‌آپ‌ها دو عامل مهم تأثیرگذار است؛ اول تیم و ایجاد شبکه افراد موفق و دوم بازار. با توجه به اینکه رایتل زیرمجموعه‌ای از شستاس و در شستاس بازار بزرگی وجود دارد که در فرایندهایش نیاز شدیدی به نوآوری حس می‌شود.» او ادامه داد: «اگر استارت‌آپ‌هایی وجود داشته باشند که اقدامات پیشگیرانه‌ای برای سالمندان طراحی کنند، مورد حمایت ما قرار خواهد گرفت.»

تفاهم‌نامه همکاری بین نظام پرستاری و دانشگاه پیام‌نور

در این برنامه، مراسم امضای تفاهم‌نامه بین سازمان نظام پرستاری و دانشگاه پیام‌نور اجرا شد که طبق آن، همکاری این دو سازمان در برگزاری رویدادهایی از جنس رویداد مراقبت و سالمندی، که اولین تجربه مشترک این دو سازمان بود، ادامه و گسترش پیدا کرد.

ایده‌های برگزیده اولین رویداد سالمندی و مراقبت

در انتهای این مراسم، طبق نظر هیئت‌داوران، چهار تیم برگزیده معرفی شدند. در این مرحله، دو تیم باشگاه مغزسازی و توان به رتبه دوم و دو تیم سین (سالمندیار نوین) و دارویدار به رتبه سوم را کسب کردند.

عالیه عزتی

خبرنگار

[عکس: بهنام صادقی]

شرایط معافیت بیمه‌ای دوساله کارفرمایان

آیین‌نامه طرح کارروزی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در جست‌وجوی کار ابلاغ شد که براساس آن، کارفرمایان و فعالان اقتصادی در صورت جذب این افراد تا دو سال از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما معاف خواهند شد. این آیین‌نامه اواخر اردیبهشت‌ماه امسال در هیئت‌دولت به تصویب رسیده و آن‌طور که خبرگزاری‌ها نوشته‌اند از هم‌اکنون با ابلاغ از طرف معاون اول رئیس‌جمهور به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور اداری و استخدامی، اجرایی می‌شود. از مهم‌ترین سرفصل‌های این آیین‌نامه می‌توان به شیوه معرفی، زمینه‌های کاری اولویت‌دار و نحوه تأمین هزینه‌های طرح اشاره کرد. طبق آیین‌نامه یادشده، کارورز کسی است که فارغ‌التحصیل و دارای مدرک لیسانس و دارای سنی کمتر از ۳۵ سال باشد و در جایی نیز مشغول به کار نباشد. در سرفصل‌های این آیین‌نامه گفته شده دوره کارروزی حداکثر دو سال است و در این مدت نیز کارورز در محیط کارگاه به کسب تجربه و فراگیری مهارت یا ارتقای توان خود می‌پردازد. براساس آیین‌نامه اجرایی طرح کارروزی، دانش‌آموخته جوای کار متقاضی ابتدا باید در سامانه کارروزی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت‌نام کند و در صورت تأیید شرایط کارورز از این وزارتخانه، فرد به کارگاه یا کارفرمای متقاضی جذب نیروی کار معرفی خواهد شد. همچنین طبق دستورالعمل جدید، تمامی کارفرمایان و کارآفرینان متقاضی جذب کارورزان باید تقاضای خود را در سامانه کارروزی وزارت کار اعلام کنند. در مرحله بعد چنانچه کارفرمایان و کارآفرینان نیرو را جذب کنند و نیروهای کار موجودشان را نیز حفظ کنند، مشمول معافیت از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما خواهند شد مشروط بر اینکه فهرست بیمه و پرداخت حق بیمه سهم کارورز را به سازمان تأمین اجتماعی داده باشد. براساس آیین‌نامه ابلاغی دولت، سازمان ملی و استانی، هر سه ماه گزارشی درباره میزان معافیت و تعداد کارورزان مشمول و بهره‌مند از معافیت‌ها را تهیه و به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی عرضه کند. در سوی مقابل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز موظف شده اعتبارات لازم برای اجرای آیین‌نامه را به سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام کند تا در لایحه بودجه سنواتی پیش‌بینی اعتبارات مربوط در سقف بودجه مصوب به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت شود. طرح کارروزی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی که به استناد ماده «۷۱» قانون برنامه ششم توسعه تهیه و اجرایی شده، سیاست تشویقی دولت برای ترغیب کارفرمایان و کارآفرینان بخش خصوصی و تعاونی در جذب نیروهای کار جوان از میان فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با مدرک کارشناسی به بالاست که به آن‌ها تا دو سال از تاریخ شروع به کار معافیت حق بیمه سهم کارفرما می‌دهد.

با توجه به رشد انفجاری نرخ تولد در اواخر دهه پنجاه و اوایل دهه شصت، همچنین افزایش امید به زندگی و کاهش میزان مرگ و میر، تا سال ۲۰۳۰، جمعیت ۳۰ درصدی سالمندان را خواهیم داشت. این یعنی از هر سه نفر در جامعه، یک نفر سالمند خواهد بود. کشور باید آمادگی برخورد با این شرایط را داشته باشد.

پرداخت مابه‌التفاوت افزایش حقوق‌های فروردین

خبر

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی، از آغاز پرداخت مابه‌التفاوت افزایش مستمری‌های فروردین ماه سال ۹۸، خبر داد. محمدحسن زدا، با ارسال پستی در شبکه‌های اجتماعی گفته، تفاوت افزایش حقوق مستمری‌گیران تأمین اجتماعی دو ماه نخست سال که معوق مانده بود، به همراه کار جوان از میان فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با مدرک کارشناسی به بالاست که به آن‌ها تا دو سال از تاریخ حقوق خرداد ماه و معوقه فروردین جداگانه و در یک روز به حساب مستمری‌گیران واریز می‌شود. زدا تأکید کرد که ترتیب واریز براساس ترتیب پرداخت مستمری‌هاست.

انتصاب مدیرکل امور بین‌الملل تأمین اجتماعی

خبر

با حکم سرپرست سازمان تأمین اجتماعی، مدیرکل امور بین‌الملل تأمین اجتماعی منصوب شد. محمدحسن زدا در حکم انتصاب خود، دکتر شهرام غفاری را برای این سمت برگزیده است. وی با اشاره به تعهد، تخصص و تجارب مدیرکل جدید امور بین‌الملل تأمین اجتماعی، از وی خواسته به رعایت جوانب شرعی و قانونی، امانت‌داری، مقررات مربوطه، توجه به منافع و مصالح سازمان، از تمام ظرفیت‌ها در جهت نیل به اهداف تبیین‌شده به‌ویژه توجه به اصول و سیاست‌های نظام جامع تأمین اجتماعی و صیانت از حقوق سازمان و تحکیم جایگاه آن در مراجع و مجامع بین‌المللی تلاش کند. دکتر شهرام غفاری پیش‌تر رئیس موسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی بود.